

Преподавателката влиза в рубриката „Жива памет“ на нашия университет като лице на женския месец март. Посетете я бързо и лесно чрез QR кода тук

Принципи на евристичното мислене

Генерирането на нови полезни идеи и решения е широко достъпно не само за високоинтелигентните, но и за обикновените хора според проф. д.ик.н. Иванка Съикова

Факт е, че в областта на творческото мислене са властвали заблуди с хилядолетна давност. Всички те са отричали възможността за широк достъп на хората до света на творческото (иновативното) мислене. Резултатът е невероятният бум на иновативната дейност в световен мащаб. Не е случайно, че 21 век се нарича век на иновациите. Само като пример ще посоча, че през последните десетилетия са направени повече значими открития, изобретения и други иновации, отколкото през изминалите хилядолетия.

За желаещия да стане новатор, обаче, са нужни специални знания и умения за технологията на творческото мислене. Тук представям шестте принципа, залегнали в тази технология.

Първи принцип: произволен, неограничен подход при търсене на нови идеи за обекта на фокус. Можем да анализираме обекта на иновации от произволна гледна точка – корпуса и елементите на машината, материалите, от които са направени, технологията и много други. Така възможността да открием полезни идеи стават практически неограничени. В технологията на творческото мислене за целта се използват специални подходи и методи.

Втори принцип: за всеки обект и проблем могат да се открият не една, а много полезни идеи за иновации. Важно е предварително да търсим идеи за оптимални решения.

Трети принцип: контрол в прекомерния контрол на логическото мислене. То се изгражда у всеки човек с натрупаните знания и опит и е крайно необходимо – помага ни да вземем успешни решения.

Когато станем прекалено строги съдници обаче, то ни изиграва лоша шега и ни кара да грешим. Такива грешки допускат и високо ерудирани и дори гениални хора. За по-успешния контрол помагат специални подходи и техники от творческото мислене.

Четвърти принцип: използване „игра на случая“ да ни послужи с нови идеи. Почти няма значими открития, без това явление. Херц открива радиовълните без да ги е търсил. Не е могъл дори да си представи подобна задача. Флеминг открива антибиотиците пак по волята на случая. Днес има разработени различни техники, които стимулират играта на случая да ни послужи с идеи и дори готови решения.

Пети принцип: Почти няма проблем, за който да не съществуват полезни решения. Има изключения, но те са редки. Нашата задача е да се научим как да ги търсим по-успешно. За целта също се предлагат специални подходи и методи.

Шести принцип: да доведем една нова идея до практическото и прилагане е крайната цел на откривателя. Ако не сторим това, тя си остава безполезна. Това става възможно чрез по-нататъшни изследвания, експериментални проверки и други.

В заключение – тези принципи се отнасят до генериране на новите идеи. Що се отнася до областта на изкуството, там непременно се изискват и специални дарования.

Тя е била ръководител на катедра „Статистика и иконометрия“, заместник-декан и заместник-ректор на УНСС. До скоро тя активно преподава въпреки своите 91 години

БОРИСЛАВА ГЕКОВА